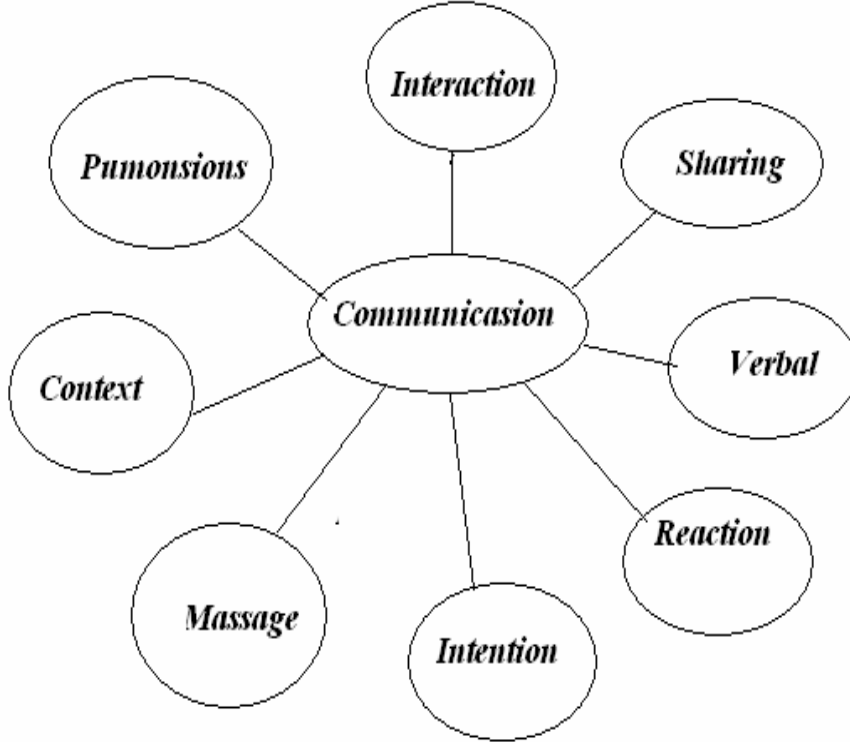

DIET-HASSAN
WEB BASED INDUCTION PROGRAMME'S ASSIGNMENTS
TRAINER SKILLS-5
COMMUNICATION SKILLS
ACTIVITY

ಸಂವಹನ ಬಂದು ದ್ವಿಮುಖ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯಾಗಿದ್ದು ಇಲ್ಲಿ ವಿಚಾರಗಳ ಕೊಡಕೊಳ್ಳುವಿಕೆ ಅಥವಾ ವಿಚಾರ ವಿನಿಮಯವು ಬಂದು ಸಂಕೇತದಿಂದಲೋ ಮಾತಿನಿಂದಲೋ, ಚಿತ್ರದಿಂದಲೋ ನಡೆಯುವುದು. ಸಂವಹನದಿಂದ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ಪರಸ್ಪರ ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಸಿದ್ಧಾಂತಗಳನ್ನು /ತತ್ವಗಳನ್ನು / ತತ್ವಗಳನ್ನು ರಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಲು ಸಾಧ್ಯವಿದೆ. ತರಗತಿಯಲ್ಲಿ ಸಂವಹನವು ಬೋಧನಾ ಕಲಿಕಾ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯ ಹೃದಯಭಾಗ ಸಂವಹನ ಸಂಧರ್ಭದಲ್ಲಿ ಬಳಸುವ ಈ ಕಳಗಿನ ಪದಗಳ ಪಟ್ಟಿಗಳಲ್ಲಿ ಪರಸ್ಪರ ಸಂಬಂಧವನ್ನು ನಕ್ಷೆಯ ಮೂಲಕ ಈ ಕಳಗಿನಂತರ ತೋರಿಸಬಹುದು.

Sharing, Face to face, Interaction, Intention.Context, Reaction, Verbal,
Massage & Dimensions.

TRAINER SKILLS-5

ಚಟುವಟಿಕೆ:1

ಮಕ್ಕಳ ಹಕ್ಕುಗಳು ಕುರಿತು 5 ದಿನಗಳ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ನಡೆಸಲು ನಿರ್ಧರಿಸಿದ್ದು, ಇದಕ್ಕಾಗಿ, ಯಾವ ಸಂಘಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಸಹಕಾರಕೇಳುವಿರಿ?ಯಾವ ಸಮುದಾಯ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳನ್ನು ನೀವು ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳುವಿರಿ?

ಖಾಸಗಿ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು	ಸಮುದಾಯ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳಿಗಳು
1.ಮಕ್ಕಳ ಹಕ್ಕುಗಳ ಆಯೋಗ	1. ಸಂಪನ್ಮೂಲವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ಅಂಕಿಅಂಶ, ದಾಖಲೆಗಳು,ಇತಿಹಾಸ,ಹಣಕಾಸು.
2.ಬಾಲಕಾರ್ಮಿಕಾರ ಇಲಾಖೆ	2.ಈ ಇಲಾಖೆಯು ವಿವಿಧ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಹಮ್ಮಿಕೊಂಡು ಕಾರ್ಯರೂಪಕ್ಕೆ ತಂದಿರುವುದು ಮತ್ತು ಅದರ ಅಂಕಿಅಂಶಗಳು.
3.ಮಹಿಳಾ ಮತ್ತು ಮಕ್ಕಳ ಕಲ್ಯಾಣ ಇಲಾಖೆ	3. ಹಮ್ಮಿಕೊಂಡಿದ್ದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಅಂಕಿಅಂಶಗಳು. ಪ್ರೋತ್ಸಾಹದಾಯಕ ಸವಲತ್ತುಗಳನ್ನು ನೀಡುವುದು.
4.ಸ್ಲಮ್ ಬೋರ್ಡ್ (ಕೊಳಚೆ ನಿರ್ಮೂಲನ ಬೋರ್ಡ್)	4.ಸ್ಲಮ್ ಬೋರ್ಡ್ ನವರು ಸರ್ವೆ, ದಾಖಲೆಗಳು, ಗಣತಿ, ಅಂಕಿಅಂಶಗಳು ಮತ್ತು ಅವರಿಗೆ ಒದಗಿಸಿರುವ ಸೌಲಭ್ಯಗಳು.
5.ಶಿಕ್ಷಣ ಇಲಾಖೆ	5. Infrastructure, ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಮತ್ತು ಸುಸಜ್ಜಿತ ಸಂಪನ್ಮೂಲವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ಬೋಧನಾ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳು, ತರಬೇತಿದಾರರು ಮತ್ತು ಹಣಕಾಸು, ಶಾಲೆ ಬಿಟ್ಟು ಮಕ್ಕಳ ಸಂಖ್ಯೆ, ಶಾಲೆಗೆ ಹೋಗುವ ಮಕ್ಕಳ ಒದಗಿಸಿರುವ ಸವಲತ್ತುಗಳು. ಶಾಲೆ ಬಿಟ್ಟು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ವಿಶೇಷ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಟಿ.ಎಲ್.ಎಂ. ವಿಶೇಷ ತರಬೇತಿಗಳು(ವಿವಿಧ ರೀತಿಯ ಮಕ್ಕಳ ಹಕ್ಕುಗಳ ಸಂಬಂಧವಾಗಿ)
6.ಆರೋಗ್ಯ ಇಲಾಖೆ	6.ಹುಟ್ಟುವ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಚುಚ್ಚುಮದ್ದು ಹಾಕುವ ಬಗ್ಗೆ ದಾಖಲೆಗಳು.

<p>7.N.G.O.S</p> <p>8.ಸ್ತ್ರಿಸಂಘಗಳು</p> <p>9.ಸಾಕ್ಷರತಾ ಸಮಿತಿ.</p> <p>10.ಅಕ್ಷರ ಪ್ರತಿಪಾದನ.</p> <p>11.ಅಜೀಂಪ್ರಮ್‌ಜಿ ಫೌಂಡೇಷನ್.</p> <p>12.ರಮಣಮಹರ್ಷಿಟ್ರಸ್ಟ್</p>	<p>7.ಹಣಕಾಸು ನೆರವು.</p> <p>8.ಅಂಗನವಾಡಿ ಶಿಕ್ಷಕರು ಮತ್ತು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಮತ್ತು ಒದಗಿಸಿರುವ ಸೌಲಭ್ಯಗಳ ದಾಖಲೆಗಳು.</p> <p>9.ಅಕ್ಷರಸ್ಥ ಮಕ್ಕಳ ಬಗ್ಗೆ ಹಣಕಾಸಿನ ನೆರವು.</p> <p>10.ಅನಾಥ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ದತ್ತು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು ಮತ್ತು ಒದಗಿಸಿರುವ ಅನುಕೂಲಗಳು.</p> <p>11. ಮಕ್ಕಳನ್ನು ದತ್ತು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿರುವ ಮಕ್ಕಳ ಸಂಖ್ಯೆ, ವಸತಿನಿಲಯ ನಿರ್ವಹಣೆ,ಟಿ.ಎಲ್.ಎಂ. ಹಣಕಾಸಿನ ನೆರವು.</p> <p>12. ಮಕ್ಕಳನ್ನು ದತ್ತು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿರುವ ಮಕ್ಕಳ ಸಂಖ್ಯೆ, ವಸತಿನಿಲಯ ನಿರ್ವಹಣೆ,ಟಿ.ಎಲ್.ಎಂ. ಹಣಕಾಸಿನ ನೆರವು.</p>
--	---

- 1.ಕೆ.ಎಂ.ಇಂದಿರಮ್ಮ,**
ಹಿರಿಯ ಉಪನ್ಯಾಸಕರು,ಡಯಟ್. ಹಾಸನ.
- 2. ಗೀತಾ**
ಉಪನ್ಯಾಸಕರು,ಡಯಟ್. ಹಾಸನ.

DIET-HASSAN
WEB BASED INDUCTION PROGRAMME'S ASSIGNMENTS
TRAINER SKILLS-6
6. ORGANISING GROUP BASED ACTIVITIES

ACTIVITY-1

ಈ ಕಳಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದು ಗುಂಪು ಚಟುವಟಿಕೆ ಆಧಾರಿತ ಆಟವಾಗಿದ್ದು ಅದನ್ನು ಓದಿ ನಂತರ ಉತ್ತರಿಸಿ.

ಈ ದಿನ ನನ್ನ ಬ್ಯಾಗ್‌ನಲ್ಲಿ ಎನಿದೆ ?

ಶಿಕ್ಷಕರು ಕೆಲವು ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಬ್ಯಾಗ್‌ನಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟರು. ಆ ಬ್ಯಾಗ್‌ನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತ ಆ ಬ್ಯಾಗ್‌ನಲ್ಲಿ ಏನು ಇದೆ. ಎಂದು ಕೇಳಿದರು. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಆ ಬ್ಯಾಗ್‌ನಲ್ಲಿರುವ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಊಹಿಸುತ್ತ ಉತ್ತರಿಸಿದರು. ಆಪಲ್, ಬಸ್ ಟಿಕೆಟ್, ಇತ್ಯಾದಿ.., ಶಿಕ್ಷಕರು ನಿಮ್ಮ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಯಾವ ತರಗತಿಗೆ ಅಥವಾ ಯಾವ ವಯಸ್ಸಿನ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಈ ಆಟ ಉಪಯೋಗವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳನ್ನು ಕೇಳಿದರು. ಅದಕ್ಕೆ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಾಲಾ ಹಂತದ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಅಂದರೆ 5 ರಿಂದ 9ನೇ ವಯಸ್ಸಿನ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಉಪಯೋಗವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಉತ್ತರಿಸುವರು.

ಈ ಮೇಲಿನ ಚಟುವಟಿಕೆಯನ್ನು ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಹಂತದ ತರಗತಿಗೆ ನಡೆಸಿದರೆ ತುಂಬಾ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿ. ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಕಲಿಕೆಯ ಪೂರ್ವಸಿದ್ಧತಾ ಹಂತ, ಕಲಿಕಾ ಪೂರಕ ಹಂತ ಅಭ್ಯಾಸ ಹಂತ, ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಹಂತಗಳಲ್ಲಿ ಬಳಸಬಹುದು. ಈ ಚಟುವಟಿಕೆಯಿಂದ ಮಕ್ಕಳಲ್ಲಿ ಪದಸಂಪತ್ತನ್ನು ಬೆಳೆಸಲು ಸಹಕಾರಿಯಾಗುತ್ತದೆ.

ACTIVITY-2

Consider any one of the training programmes organized in your DIET.

Prepare a Game that you would use in the training programme:

Your plan may include the following:

Name of the Game

: WILL YOU NAME ME?

ಉದ್ದೇಶಗಳು

: ಹೊಸ ಪದಗಳನ್ನು ಕಲಿಯುವುದು, ಅವುಗಳ ಅರ್ಥವನ್ನು ತಿಳಿಯುವುದು. ಮತ್ತು ಆ ಪದಗಳನ್ನು ವಾಕ್ಯ ರಚನೆಯಲ್ಲಿ ಬಳಸುವುದು ಇತ್ಯಾದಿ..,

ಶಿಕ್ಷಕರು ಸುಮಾರು 40 ಶಬ್ದಗಳ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ತಯಾರಿಸುವರು. ಈ ಪದಗಳನ್ನು ಒಂದು ರೋಲರ್ ಬೋರ್ಡ್‌ನಲ್ಲಿ ಬರೆದು ಪ್ರತಿ ಪದದ ಅರ್ಥ, ಆ ಪದಕ್ಕೆ ವಿರೋಧಾರ್ಥ ಪದ ಅಥವಾ ಆ ಪದಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿ ವಾಕ್ಯವನ್ನು ರಚನೆ ಮಾಡಿ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವುದು.

ಉದಾ: ಹಿಮಾಂಶು ಅಂದರೇನು? ಉತ್ತರ: ಚಂದ್ರ, ಈ ಪದದ ಅರ್ಥ ಚಂದ್ರನೆಂತಲೂ, ನನ್ನ ಸಹೋದರ ಹೆಸರು ಹಿಮಾಂಶು ಎಂತಲೂ ಆಗಿರುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ಉತ್ತರ ಪದಗಳಿರುವ ರೋಲ್ ಅಪ್ ಬೋರ್ಡ್‌ನ್ನು ತರಗತಿಯಲ್ಲಿರುವ ಎಲ್ಲಾ ಮಕ್ಕಳೂ ಗಮನಿಸಬೇಕು. ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಗ್ರಹಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ನಂತರ ಆ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ತೆಗೆಯಲಾಗುವುದು.

ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳನ್ನು 2 ಗುಂಪು ಮಾಡಿ ಸರಿಯುತ್ತರಕ್ಕೆ 20 ಅಂಕ ನೀಡಬೇಕು. ಶಿಕ್ಷಕರು ಒಂದು ವಾಕ್ಯವನ್ನು ಹೇಳಿದಾಗ ಶಿಬಿರಾರ್ಥಿಗಳು ನೆನೆಪಿನ ಉತ್ತರ ಹೇಳಬೇಕು.

ಆಟದ ನಿಯಮಗಳು

ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳನ್ನು 2 ತಂಡಗಳಾಗಿ ರಚನೆ ಮಾಡಿ ಪ್ರತಿ ತಂಡದಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರು ನಾಯಕರನ್ನಾಗಿ ಆರಿಸಬೇಕು. ತಂಡದ ನಾಯಕನೇ ಉತ್ತರ ಹೇಳಬೇಕು. ತಪ್ಪು ಉತ್ತರಕ್ಕೆ 10 ಅಂಕಗಳನ್ನು ಕಳೆಯಲಾಗುವುದು. 1ನೇ ಗುಂಪು ಉತ್ತರ ನೀಡದಿದ್ದರೆ, 2ನೇ ಗುಂಪು ಉತ್ತರ ನೀಡಬಹುದು. ಅದರೆ ಅಂಕಗಳು 20ರ ಅರ್ಧ ಅಂದರೆ 10 ಅಂಕ ಸಿಗುವುದು.

ಸಮಯ :- ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನಾಧರಿಸಿ ಸಮಯವನ್ನು ನಿಗದಿಪಡಿಸುವುದು ಉತ್ತಮ. ಎಲ್ಲಾ ವಿಷಯಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿದ್ದರೆ ಉತ್ತಮ.

2. Here are some factors which affect the mindset of the trainees in a training Situation.

- (a) Trainee attention
- (b) Awareness of the objectives of a training programme
- (c) Previous experience/knowledge of the trainees
- (d) Presenting new material
- (e) Providing learner guidance
- (f) Monitoring trainee performance

What skills does a trainer need as to regulate the factors mentioned above to his advantage?

1. ಮೊದಲ ತರಬೇತಿ ಉದ್ದೇಶ-ಗುರಿ ಮತ್ತು ಮಹತ್ವವನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟಪಡಿಸಬೇಕು.

ತರಬೇತಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ಉದ್ದೇಶಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸುವುದು ಉತ್ತಮ ಹಾಗೂ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿ ತರಬೇತಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ಮೂಲಾಧಾರ ಈ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟಾರೆ ತರಬೇತಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ಉದ್ದೇಶಗಳೇ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಹಾಗೂ ಪ್ರತಿ ಮಾಡ್ಯೂಲ್/ತರಬೇತಿ ವಿಷಯ/ತರಬೇತಿ ಅವಧಿಯ ಉದ್ದೇಶಗಳು ಅಥವಾ ಕಲಿಕೆಯ ಫಲಿತಗಳೇ ಬಂದರೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಉದ್ದೇಶ ಸ್ಪಷ್ಟವಾದ ಮೇಲೆ ಶಿಬಿರಾರ್ಥಿಗಳ ಮಾನಸಿಕ ಸನ್ನಡತೆಗೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತದೆ.

2. ಯಾವುದೇ ತರಬೇತಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ಯಶಸ್ವಿ ಶಿಬಿರಾರ್ಥಿಯ ಪೂರ್ವ ಜ್ಞಾನ/ಅನುಭವದ ಮೇಲೆ ಅವಲಂಬಿತವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ತರಬೇತುದಾರ ಶಿಬಿರಾರ್ಥಿಯನ್ನು ತನ್ನಡೆಗೆ ಆಕರ್ಷಿಸಲು ಉತ್ತಮವಾದ ಚಟುವಟಿಕೆಯ ಮೂಲಕ ಪೂರ್ವಜ್ಞಾನ/ಅನುಭವವನ್ನು ಗುರುತಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ತರಬೇತಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ವಿಷಯ ಶಿಬಿರಾರ್ಥಿಗಳ ಅನುಭವದ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ರೂಪಿತವಾಗಿರಬೇಕು. ಶಿಬಿರಾರ್ಥಿಗಳು ತಮ್ಮ ನೈಜ ಅನುಭವಗಳನ್ನು ಪ್ರತಿಪಾಲಿಸಲು ತರಬೇತುದಾರ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕು.

3. ತರಬೇತುದಾರ ತರಬೇತಿಯ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಶಿಬಿರಾರ್ಥಿಗಳ ಅವಶ್ಯಕತೆಗಳನ್ನು ಪೂರೈಸುವಲ್ಲಿ ಪ್ರಯತ್ನಿಸಬೇಕು.
4. ಶಿಬಿರಾರ್ಥಿಗಳಲ್ಲಿ ತಾವೊಬ್ಬರು ಎಂಬಂತೆ ವರ್ತಿಸಿದರೆ ತರಬೇತಿಯ ಯಶಸ್ವಿ ಸಾಧ್ಯ.
5. ತರಬೇತಿಯ ತರಗತಿ ಕೋಣೆಯಲ್ಲಿ ಭೌತಿಕ ಸೌಲಭ್ಯ ಸುಸಜ್ಜಿತವಾಗಿರುವಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು.
6. ಹೊಸ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಪ್ರಸ್ತುತಪಡಿಸುವಾಗ ಉತ್ತಮ ಸಂವಹನ ಕೌಶಲ ತೋರಬೇಕು. ಸುಸ್ಪಷ್ಟತೆ ಇರಬೇಕು.
7. ಶಿಬಿರಾರ್ಥಿಗಳು ತೋರಿದ ಸಾಧನೆಗೆ ಮೆಚ್ಚುಗೆ ವ್ಯಕ್ತ ಪಡಿಸಲು ಉತ್ತಮವಾದ ಅಂಶ.

1.ಕೆ.ಎಂ. ಇಂದಿರಮ್ಮ,

ಹಿರಿಯ ಉಪನ್ಯಾಸಕರು, ಡಯಟ್, ಹಾಸನ.

2. ಗೀತಾ

ಉಪನ್ಯಾಸಕರು, ಡಯಟ್, ಹಾಸನ.

Trainers Skills-3

Skills of Managing Human Relations

ಮಾನವ ಸಂಪನ್ಮೂಲ ನಿರ್ವಹಣೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಏನೆಲ್ಲಾ ತಿಳಿದಿರುವಿರಿ?

ಮಾನವ ಸಂಪನ್ಮೂಲ ನಿರ್ವಹಣೆ

ಮಾನವನಲ್ಲಿರುವ ಭೌತಿಕ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ, ಮಾನಸಿಕ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ, ಬುದ್ಧಿ ಶಕ್ತಿ, ವಿಚಾರ ಶಕ್ತಿ, ಚಿಂತನಾ ಶಕ್ತಿ ಹಾಗೂ ಕರ್ತವ್ಯ ಶಕ್ತಿ ಇವುಗಳನ್ನು ಒಟ್ಟಾರೆ ಸೇರಿಸಿ ಮಾನವ ಸಂಪನ್ಮೂಲ ಎಂದು ಕರೆಯಲಾಗಿದೆ. ವೈಯಕ್ತಿಕ ಪಾತ್ರಕ್ಕೆ ಬಂದಾಗ ಅದು ಮಾನವ ಸಂಪನ್ಮೂಲ. ಅದೇ ಒಂದು ಗುಂಪಿನಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ತಂಡದಲ್ಲಿ ವಿವಿಧ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ವ್ಯಕ್ತಿಗತ ಹಿತಾಸಕ್ತಿಗಳ ವಿಷಯ ಬಂದಾಗ ಅದೇ ಮಾನವ ಸಂಪನ್ಮೂಲ ನಿರ್ವಹಣೆ ಎನಿಸುತ್ತದೆ.

ಮಾನವ ಸಂಪನ್ಮೂಲ ನಿರ್ವಹಣೆಯ 2 ದೃಷ್ಟಿಕೋನಗಳು

1. ಕಾರ್ಯ ಸಾಧನೆ: ವ್ಯಕ್ತಿಗತ ಸಾಧನೆ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಥೆಯ ಕಾರ್ಯಸಾಧನೆ
2. ಕಾರ್ಯತಂತ್ರ: ಸಂಸ್ಥೆಯ ಗುರಿ ಸಾಧನೆಗಾಗಿ ಮಾನವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಬಳಸಿಕೊಂಡು ಸಂಸ್ಥೆಯೋಜನೆ ಹಾಗೂ ವೃತ್ತೀಯ ಯೋಜನೆ ರೂಪಿಸುವುದು.

ಮಾನವ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಸಮರ್ಥಗೊಳಿಸಲು ಅನೇಕ ವಿಧಾನಗಳಿವೆ.

1. ಪ್ರವೇಶಿಕ ಅಂಶಗಳು:- ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗೆ ಸೇರಿಕೊಂಡು ಅದರಲ್ಲಿನ ಗುಣ ಮತ್ತು ಮನೋಸಾಮರ್ಥ್ಯಗಳನ್ನು ಸಂಸ್ಥೆಯ ಬೆಳವಣಿಗೆಗೆ ಉಪಯೋಗಿಸಬೇಕು.

2. ತರಬೇತಿ:- ತರಬೇತಿಯು ನಿರ್ವಹಣೆಯ ಪ್ರಮುಖ ವಿಷಯವಾಗಿದ್ದು ಆ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಕಾರ್ಯವಿಧಾನಗಳಿಗೆ ತಂಡದ ಸದಸ್ಯರನ್ನು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸುತ್ತದೆ.
3. ತಂಡದ ಕೆಲಸ:- ಮಾನವ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳನ್ನು ಸನ್ನಿವೇಶಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂತೆ ವ್ಯವಸ್ಥಿತವಾಗಿ ಬೆಳೆಸಿ, ಪೋಷಿಸಿ, ಸಂರಕ್ಷಿಸುವಂತೆ ಒಂದು ಸಂಸ್ಥೆಯಿಂದ ತಂಡ ನಿರ್ಮಾಣವಾಗುತ್ತದೆ. ತಂಡಕ್ಕೆ ನಾಯಕ ಅಥವಾ ಅಧಿಕಾರಿಯ ಕೆಲಸ ಮಾದರಿಯಾಗಬೇಕು. ಸಿಬ್ಬಂದಿಗಳು ಒಟ್ಟಾಗಿ ಸೇರಿ ಒಂದು ಗುರಿಯ ಕಡೆಗೆ ಸಮಗ್ರತೆ ಮತ್ತು ಸಾಮರಸ್ಯ ತರುವಲ್ಲಿ ತಂಡದ ಕೆಲಸವು ಶಕ್ತಿಶಾಲಿ ಉಪಕರಣವಾಗಿದೆ.
4. ಮೆಂಟರ್‌ಶಿಪ್:- ಮಾನವ ಸಂಪನ್ಮೂಲ ನಿರ್ವಹಣೆಯಲ್ಲಿ ಇದು ಪ್ರಧಾನ ಪಾತ್ರ ವಹಿಸುತ್ತದೆ. ಸಮಸ್ಯೆಗಳ ನಿವಾರಣೆಗೆ ಪೂರಕವಾಗಿ ಸ್ಪಂದಿಸುವ ಅಥವಾ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ನೀಡುವ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಕರ್ತವ್ಯವನ್ನು ಮೆಂಟರ್‌ಶಿಪ್ ಎನ್ನಲಾಗುತ್ತದೆ.

Human Resource Management

Human Resource management is evolving rapidly. Human resource management is both an academic theory and business practice that addresses the theoretical and practical techniques of managing a workforce. Its features include:

- Personnel administration
- Personnel management
- Manpower management
- Industrial management

But these traditional expressions are becoming less common for the theoretical discipline. Sometimes even industrial relations and employee relations are confusingly listed as synonyms, although these normally refer to the relationship between management and workers and the behavior of workers in companies.

HRM is seen by practitioners in the field as a more innovative view of workplace management than the traditional approach. Its techniques force the managers of an enterprise to express their goals with specificity so that they can be understood and undertaken by the workforce and to provide the resources needed for them to successfully accomplish their assignments. As such, HRM techniques, when properly practiced, are expressive of the

goals and operating practices of the enterprise overall. HRM is also seen by many to have a key to role in risk reduction within organizations.

- 1.ಕೆ.ಎಂ. ಇಂದಿರಮ್ಮ,
ಹಿರಿಯ ಉಪನ್ಯಾಸಕರು, ಡೆಯಟ್, ಹಾಸನ.
2. ಗೀತಾ
ಉಪನ್ಯಾಸಕರು, ಡೆಯಟ್, ಹಾಸನ.

.